
Kyrkomötet Ekumenikutskottets betänkande 2014:3

Behandling av konvertiter

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motion 2014:6 som föreslår att kyrkostyrelsen ska ta initiativ till samtal mellan kyrkorna i Sverige och muslimska ledare om vad som bör gälla vid behandling av konvertiter. Utskottet konstaterar att det råder samsyn i denna fråga bland religiösa ledare i Sverige och föreslår avslag på motionen.

Till betänkandet finns ett särskilt yttrande.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:6.

Motionens förslag

Motion 2014:6 av Karl-Gunnar Svensson, Behandling av konvertiter

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i Sveriges Kristna Råd ta initiativ till samtal med ledande muslimska företrädare i landet för att få fram en ömsesidig överenskommelse om vad som bör gälla vid behandling av konvertiter.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2014:6 i Ln 2014:13y, *bilaga 1*.

Bakgrund

I Sverige, liksom i övriga Europa och världen, konverterar människor. Konversion sker dels mellan kristendomens olika trostraditioner och dels till och från kristendomen, dvs. intra- och interreligiösa konversioner. Motionären önskar att Sveriges Kristna Råd, SKR, ska ta ett initiativ till samtal mellan samfundsledare för en ”ömsesidig överenskommelse om vad som bör gälla vid behandling av konvertiter”.

Konversioner mellan kristna samfund och till kristendomen från andra religioner äger oftast rum i den lokala församlingen. I samband med konversion till Svenska kyrkan bedrivs alltid undervisning inför eventuellt dop i den lokala församlingen och här ligger även det pastoralansvaret för den nye medlemmen, som alltid blir medlem i en församling. På samma sätt sker i andra kristna samfund, den som konverterar till kristendomen eller från en annan kristen tradition – eller ingen alls – undervisas enligt samfundets regler och tas därefter upp i en församling, eventuellt genom dop.

Sveriges interreligiösa råd konstituerades i maj 2010. Rådet har sedan dess fungerat som ett nätverk där de olika trossamfundet försöker lära känna varandras traditioner men det har även gjort två gemensamma uttalanden i samband med World Interfaith Harmony Week, initierad av FN:s generalförsamling, som äger rum varje år första veckan i februari. Andra gången som veckan inträffade, år 2012, gjorde Sveriges interreligiösa råd följande uttalande angående religionsfrihet.

Religions- och övertygelsefrihet är inskriven i såväl FN:s deklaration om mänskliga rättigheterna, Europakonventionen som i svensk grundlag. Därmed garanteras varje människa rätten att både offentligt och privat utöva sin religion samt presentera sin tro och andliga övertygelse. Den ger även barn och föräldrar rätt till religiös fostran. Samtidigt garanterar religions- och övertygelsefrihet envars rätt till att inte tro eller utöva någon religion. Den ger även rätten att ansluta sig till eller lämna en religion. I ett demokratiskt samhälle har staten skyldighet att försvara denna rättighet. Det är också allas ansvar, oavsett tro eller övertygelse, att försvara den.

Uttalandet undertecknades av hela Sveriges interreligiösa råd som består av Sveriges Kristna Råds presidium, inklusive generalsekreteraren, av Judiska centralrådet, Sveriges muslimska råd, Islamiska shiasamfundet, sikhiska församlingen, hinduiska församlingen, Svenska bahá'í-samfundet och Svenska buddhistiska samarbetsrådet. Både SKR och Sveriges interreligiösa råd är därmed fullt införstådda med vad som försvaras i religionsfrihetens namn.

Det innebär även att de undertecknande, som representerar majoriteten troende i Sverige, respekterar religionsfriheten också när den kan innebära konversion. Det betyder samtidigt att SKR företrätt och uttalat det kristna ansvaret för konversion och för konvertiter i Sverige.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet avslår motionen.
--

När samhället rymmer en ny eller större mångfald uppstår ibland också spänningar mellan individer och grupper som hanteras på ett ansvarsfullt sätt med respekt för människovärdet och de mänskliga rättigheterna. Individer som tar beslutet att lämna ett sammanhang, såsom en tradition eller ett samfund, för att bekänna sig till något annat är ibland rädda för repressalier från dem som personen lämnar. Sådana repressalier är inte acceptabla och en viktig roll för ledare är att motverka tendenser till sådana repressalier inom sitt sammanhang. Det är glädjande att det i Sverige kunnat uppnås samsyn mellan ledare för olika religioner och samfund om att respektera varandra och också de generella regler som finns kring religionsfrihet.

Svenska kyrkan och kyrkans medlemmar kan bidra till ett samhälle där religionsfriheten respekteras genom att påminna om den respekt som finns och ska finnas för olika traditioner. Vi kan också uppmärksamma och visa uppskattning för de sammanhang där ömsesidig respekt råder och adressera situationer där respekten brister och friheten inskränks i samhället och också i Svenska kyrkan när det förekommer. Detta är ett uppdrag för alla nivåer av Svenska kyrkan och inte minst för församlingar och enskilda kristna i det personliga mötet med dem som i olika avseenden har rättigheter och skyldigheter kring utövandet av sin religion. Samma förväntan kan vi ha på dem som tillhör andra samfund och religioner.

Ekumenikutskottet finner dock att den typ av överenskommelse som motionären efterfrågar redan är ingången och därmed kan motionen avslås.

Eu 2014:3

Uppsala den 26 september 2014

På Ekumenikutskottets vägnar

Daniel Tisell, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Daniel Tisell, ordförande, Lina Larhult, Karin Norlander, Agneta Brendt, Lars Stjernkvist, Lars G Linder, Anki Erdmann, Eva-Maria Munck, Anette Nordgren, Dan Sarkar, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Magnus Hedin, Inga Alm och Lena Klevenås.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jesper Eneroth, Göran Karlsson, Olle Carlsson, Katarina Wedin, Elisabet Stålhjem, Lars-Ivar Ericson, Julia Kronlid, Margit Borgström, Agneta Granström och Anders Nihlgård.

Biskoparna Ragnar Persenius och Tuulikki Koivunen Bylund har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

Jag anser att kyrkomötet borde modernisera sitt språkbruk. Ett exempel på modernisering är användandet av ordet "hen" i stället för skrivningen "hon eller han" eller någon annan omskrivning. Jag anser därför att den andra meningen i utskottets överväganden borde lyda:

Individer som tar beslutet att lämna ett sammanhang, såsom en tradition eller ett samfund, för att bekänna sig till något annat är ibland rädda för repressalier från dem som **hen** lämnar.

Lena Klevenås

Kyrkomötet Läronämndens yttrande 2014:13y

Kristendomen och islam

Läronämndens yttrande över motionerna 2014:6 och 2014:96

Läronämnden har tidigare yttrat sig i frågor om relationen mellan kristendom och islam: Ln 1995:508, Ln 2003:12y, Ln 2005:14y och Ln 2006:9y.

Läronämnden har kontinuerligt betonat vikten av religionsmötesfrågor och religionsteologi. Islam framhålls särskilt därför att det är den näst största religionen i Sverige. I Ln 2005:14y står det:

Det är väsentligt att minnas att islam är en av de tre abrahamitiska religionerna, med vilken kristendomen har mycket gemensamt. (...) Det finns goda skäl att fortsätta och fördjupa samtal med företrädare för islam för att i en ömsesidigt kritisk och konstruktiv dialog öka kunskapen om och förståelsen för religiös och kulturell mångfald.

Läronämnden finner det angeläget att även ett diakonalt perspektiv finns med i religionsmötet.

Läronämnden vill framhålla det som står i inledningen till kyrkoordningens 14:e avdelning:

Utiifrån kyrkans tro på Gud som skapande, upprättande och livgivande i hela världen, är den vidare ekumeniska kallelsen att verka för kyrkans enhet, mänsklighetens gemenskap och världens helande, samt att söka Guds tilltal i mötet med varje människa oavsett religiös tradition.

Uppsala den 27 augusti 2014

På Läronämndens vägnar

Antje Jackelén, ordförande

Christopher Meakin, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Åke Bonnier, biskop Hans-Erik Nordin, biskop Jan-Olof Johansson, biskop Johan Tyrberg, biskop Per Eckerdal, biskop Esbjörn Hagberg, biskop Tuulikki Koivunen Bylund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Göran Eidevall, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson och Jesper Svartvik.